

Die ervaring van siekte

As gevolg van die sondeval het die gebrokenheid van die mens se liggaam en gees in die wêreld gekom. Niemand van ons kan dit vryspring nie. Elke mens word in sy lewe 'n keer siek. Sommige akute en ander chronies, en ander albei. Sommige word op jong ouderdom al baie siek, ander eers baie later. Siekte is deel van ons bestaan. Dokters en hospitale sal in hierdie lewe altyd werk hê. Die mens en die skepping sug onder die juk van die sonde (Rom. 2). Wat is dan die betekenis van siekte? Waarom laat die Here ons siek word? Hoe word siekte ervaar – is dit maar willekeurig of gaan die Skrif ons voor in hoe ons siekte ervaar?

Baie vrae en dikwels nie baie duidelike antwoorde nie. Tog gee die Skrif ons riglyne oor die betekenis en ervaring van siekte. Daar is voorbeelde in die Skrif van hoe gelowiges siekte ervaar het, en vir watter doel die Here siekte gebruik het. In elke siekte mag ons gelowig God se hand bely. Immers Hy laat niks per toeval oor ons kom nie, maar laat alles juis uit sy Vaderhand ons toekom.

Job

Kom ons neem Job as eerste voorbeeld. Ons lees in die boek Job oor baie simptome wat hy ervaar het. Hy ervaar liggaamlike en geestelike simptome. Sy liggaam is met korste en etter oordek. Die siekte veroorsaak 'n aaklige gejeuk en borende pyne. Ons lees dat hy nie meer kan eet as gevolg van die pyn nie. Job ervaar ook erge depressie. Ja, die boek Job vertel vir ons breedvoerig en baie akkuraat oor al die simptome van sy siekte. Ons kan drie dinge raaksien (daar is natuurlik meer) in die siekte van Job.

1. Satan kan siekte veroorsaak. Dit gaan egter nie buite die regering van God om nie. Satan het wel kwaad teen Job bedink, maar God het dit ten goede laat meewerk (vgl. Genesis 50:20).
2. Job bring tweedens niks teen God in as hy siek word nie. Elke moontlike siekte kan hom oorval soos vir alle mense. God bring siekte oor regverdige en goddelose mense. 'Die vrome en regverdige vernietig Hy' (Job 9:22). Kan ons as kinders van die HERE, God tot verantwoording roep as ons siek word? As God ons met gesondheid seën, is dit onverdiende genade. As Hy siekte toelaat, is Hy regverdig. In Adam het ons almal die gesondheid van die paradys verloor.
3. Ons mag leef in die verbond met die HERE. Ook in ons siekte en moeite. Want die God wat belof het, is getrou. Ook in ons siekte lê ons genesing buite onself vas in die HERE wat ons vashou. Job bely wat Paulus later bely: 'Wie sal ons skei van die liefde van Christus – verdrukking of benoudheid of vervolging of honger of naaktheid of gevaar of swaard? Soos geskrywe is: Om U ontwil word ons die hele dag gedood, ons is gereken as slagskape. Maar in al hierdie dinge is ons meer as oorwinnaars deur Hom wat ons liefgehad het.' (Romeine 8:35-37). Paulus haal hier Psalm 44 aan. Lees gerus hierdie hele psalm. Ook in hierdie psalm worstel die digter met die hand van die HERE in teëspoed en benoudheid. Maar hy mag ook rus vind by die verbondstrou (= goedertierenheid) van die HERE wat hy leer ken het uit die geskiedenis. Job worstel met die bedoeling van die Here in sy teëspoed en siekte. Daarmee is niks verkeerd nie. As verbondskind van die Here worstel ons juis met die Here omdat ons weet dat Hy met die teëspoed ook die uitkoms gee, volgens sy wil.

Ons mag dit ook bely noudat ons agter die lyding en opstanding van Jesus Christus staan. In ons siekte mag ons ons optrek aan Hom wat ons eerste liefgehad het.

Hiskia

Nou 'n tweede voorbeeld: Hiskia. Hiskia het siek geword. Waarom het hy siek geword? Hierdie koning was tog trou. Hy het hom tog aan die verbond van die HERE gehou. Hy het die HERE opreg gedien. In alles het hy die HERE geraadpleeg en gebid vir sy raad. Hy het niks gedoen wat

teen die Woord van die HERE was nie. Tot drie keer word daar in die Skrif vertel van die siekte van Hiskia. (2 Kronieke 32:24-33; 2 Konings 20:1-21; Jesaja 38). Dit is duidelik uit 2 Konings 20:3 dat Hiskia 'n godvresende man was. Daar was niks tussen hom en die HERE nie. Ná sy siekte is daar egter wel sprake van God se toorn teen die koning. Maar nie voor sy siekte nie. Ook nie tydens sy siekte nie.

Ons sou kon sê dat die koning 'gewoon' siek geword het. Net soos wat elke mens siek kan word. As Hiskia bid tot die HERE dan kan hy terwyl hy om beterskap smeek, wys op die verbondstrou waarin hy gelewe het: 'Ag, HERE, dink tog daaraan dat ek met 'n volkome hart gewandel het en gedoen het wat goed was in u oë.' Ja, dit mag ons as kinders van die Here doen. Dink maar aan hoe Dawid in Psalm 26 bid: 'Doen aan my reg, o HERE, want ek wandel in my opregtheid en vertrou op die HERE sonder om te wankel.' (Psalm 26:1).

Die HERE het die smeekstem van Hiskia gehoor. Wat was die inhoud van die gebed van Hiskia? Was dit die smeekstem om gesondheid ter wille van sy eie lewe? Wou hy graag weer gesond wees om sy eie stokperdjies te beoefen? Nee, ons lees iets anders in die Bybel. Dit gaan vir Hiskia oor die lof aan die HERE. Om weer die trou van die HERE aan die kinders bekend te maak (Jesaja 38:19). Want die kinders moet uiteindelik die vaandel van die HERE verder dra. Hiskia bid om genesing sodat hy verder kan werk aan die reformasie van die kerk. Sy gebed is nie egosentries nie, maar priesterlik en profeties wil hy sy roeping in diens van God se koninkryk voortsit. Sy gebed fokus op die lof van die HERE. Dit sien ons ook duidelik in die lied van Hiskia. Hierdie lied sing hy nadat die HERE genesing geskenk het (Jesaja 38:9-22).

Die HERE verhoor die gebed van Hiskia. Hy herstel hom van die dodelike siekte. Weereens weet ons nie presies watter siekte Hiskia gehad het nie. Ons kan dink aan 'n vinnig verlopende kanker, ernstige infeksie of 'n abses wat sistemies versprei het.

Die HERE wil Hiskia nog sterker bepaal by sy taak en roeping in die voortgaande reformasie van die koningshuis van Dawid. Hy wil hom nog sterker aan sy heilshistoriese plan verbind. Dit is hierdie plan waaraan die HERE deur die siekte van Hiskia nog verdere stukrag wil verleen. Die HERE wil hierdie ampsdraer verbind aan sy lewensopdrag. Hy mag nog vyftien jaar verder werk aan die reformasie van die kerk.

En so kan die HERE ook nog vandag met sy regverdige kinders handel. As ons as regverdige kinders van die HERE siek word, mag ons ook daaraan dink dat die HERE die siekte kan gebruik om ons nog vaster aan Hom te verbind. As ons as gelowiges siek word, is dit dus nie maar net die gevolg van biomediese oorsake en gevolge nie, maar gebruik die Here dit in sy koninkryksplan. Hy kan ons daardeur tot *bekering* en *verdere toegewyde diens* in sy koninkryk roep. Ja, om ons verder aan sy koninkrykswerk te verbind. Ook ons siekte kan die HERE gebruik in sy heilshistoriese plan in die jaar 2003, as Hy heenwerk na die vervulling van sy beloftes.

Dawid

Maar soms gebruik die Here ook siekte in toorn. Dawid se seuntjie moet sterf. Natan bring die berig aan Dawid na sy owerspel: Die kind wat gebore is sal sekerlik sterwe. (2 Samuel 12:14). Self sal Dawid nie sterf nie, omdat hy berou gehad het oor die sonde. Ons lees dat die Here Dawid se sonde vergewe het. Dawid smeek dan vir die HERE, terwyl hy 'n lang tyd gevas het, of Hy nie die lewe van die kind wil spaar nie. Die HERE verhoor nie die gebed van Dawid nie. Na 'n week sterf die kind. Natan maak dit baie duidelik: 'Omdat u die vyande van die HERE deur hierdie saak aanleiding gegee het om grootliks te laster, sal die kind sekerlik sterwe.' Ons lees in 2 Samuel 12:15 dat die HERE die kind wat die vrou van Uria vir Dawid gebaar het, getref het, sodat die kind ernstig siek geword het. Een ding is duidelik. Die pa van die kind het teen die HERE gesondig. Hy het hom vergryp aan die volk van die HERE wat Hy moes versorg. Dawid het nie in die eerste plek as individu gesondig nie, maar as koning. Hy het owerspel gepleeg en ook Uria aan die front van die geveg deur die swaard van die vyand vermoor. Die koning het die verbondswet (Exodus 20:1-17) sowel as die koningswet (Deuteronomium 17:14-20) oortree. Hy moes 'n herder vir die volk van die HERE wees, maar hy het hom gedra soos 'n Oosterse tiran ten koste van sy onderdane. So 'n koning kan God nie gebruik nie.

Daar is nog meer voorbeelde uit die Skrif. Siekte kom na ons ja, as gevolg van die sonde, maar die Here gebruik dit in sy raad. Daar is 'n skriftuurlike manier om siekte te ervaar. Maar is daar ook riglyne hoe die Here van ons verwag om siekte te ervaar?

Ons bely dat ons in lewe en sterwe aan Jesus Christus toebehoort en deel het aan sy salwing. Dit geld ook op ons siekbed en daarom moet ek ook op my siekbed sy Naam bely (profeties), my lewe as lewende dankoffer aan Hom toewy (priesterlik) en in hierdie lewe teen die sonde en die duiwelstry (koninklik).

Agter Christus aan

Die taak van die pasiënt is agter Christus aan. Christus het al ons krankhede op Hom geneem en ons siektes gedra (Jesaja 53:4). Christus kon ook self siek word. Omdat Christus ook ware mens is, het Hy ook gebuk gegaan onder die gevolge van die sonde. Hy het self daaronder gely sodat Hy ons kan help wat siek word.

Christus se lyding was baie meer en dieper as wat ons ons kan voorstel en wat ons lyding ooit kan wees. En tog was Hy ook is sy lyding profeet, priester en koning. Dit beteken dus dat as ons agter Christus aan ons kruis opneem ons ook in siekte profeet, priester en koning mag wees. Dit kan juis omdat Christus ons voorgedaan het. Dit werk bevrydend, veral as ons siek is, om te weet dat ons ook in ons siekte agter Christus mag aangaan. En dat dit selfs 'n taak meebring. Ook op ons siekbed mag ons 'n getuigenis vir Christus wees.

Ons ervaar ons siekte profeties

Profeties mag ons weet en bely dat Christus ons Koning en Geneesheer is. Om profeet op jou siekbed te wees beteken dus om jou afhanklikheid van God te bely, en te bely dat niks sonder die wil van ons hemelse Vader oor ons kom nie (Sondag 10). Ook die siekte kom nie per toeval nie, maar uit God se vaderhand na ons toe.

Verder kan ons daarom profeties bely dat die Here ons deur die hand van die dokter, verpleegster, en ander terapeute wil versorg as daar 'n blindederm verwyder moet word, of 'n ingrypende diagnostiese toets gedoen moet word. Ook as dokters in onvolkomendheid 'n fout maak wat dalk ernstig mag wees. Ons is nie soos die wêreld wat vasstaar op die hier en nou nie, nee ons is profete wat bely dat daar geen toeval uit God se vaderhand kom nie.

Verder bely ons ook God se lewenswette. Ook oor die liggaam en gees wat Hy ons gegee het. Selfs al is ons liggaam verteer deur kanker, het ons nogtans 'n profetiese taak. En dan kan ons rustig bely dat ons tye in die hand van die HERE is. Dan dink ons nie of neem nie deel aan eutanase en vra ons ook nie aan die dokter om ons daarmee te assisteer nie. Ook op ons siekbed bely ons God se lewenswette. "Want ek het geword soos 'n leersak in die rook, maar U insettinge het ek nie vergeet nie." (Psalm 119:83). Dan kan ons getuig van God se vaderhand, ook vir hulle wat ons versorg.

Ons ervaar ons siekte priesterlik

Priester wees beteken 'n lewe van offer en diens, ook op die siekbed. God vra ook hierdie taak. Diensbaarheid op die siekbed - selfs al is geen beweging meer moontlik nie, en is jy vasgekleuster aan die bed. Dan kan jy nog 'n baie groot diens doen. 'n Diens wat seker met die meeste energie gelaai is. Dit is om te bid. Die Heilige Gees leer ons dat die gebed van die regverdige groot krag (energie) het. Al biddend kan die gelowige op sy siekbed voorbidding doen vir die kerk en God aan sy beloftes herinner (Jesaja 62:6).

Ja, dit beteken dat sy gebed nie alleen om sy eie siekte sirkel nie, maar dat dit na die wêreldwye werk van ons Koning uitkring. So is die sieke enorm diensbaar. Maar ook sy eie siekte mag die sieke aan die HERE opdra. "Open maar jou mond, eis van my vrymoedig" (Psalm 81). Dat die HERE ook sodanig herstel mag gee dat jy weer God mag dien in die roeping waarin Hy jou gestel het. Maar indien dit God se wil is om siek te bly, dat jy dit ook so mag aanvaar uit God se vaderhand.

Ons ervaar ons siekte koninklik

Ons ervaar ons siekte koninklik. Dit hou eerstens 'n stryd teen die siekte in, 'n gevolg van die sonde. Hierdie stryd is agter Christus aan. Christus het in sy genade dokters, verpleegsters en ander kundigheid oor jou as sieke gestel. Dit is slegs moontlik gemaak deur Christus se oorwinning. Die pasiënt is in hierdie stryd medewerker. Sy taak is om die raad en behandeling van die dokters so getrou moontlik na te volg - dus om die instrumente wat Christus gee te gebruik. Christus is immers die een wat genesing skenk.

Verder het jy as sieke ook 'n stryd teen jou eie sondige natuur. Dit verlaat mens nie as jy siek is nie. Hierdie stryd gaan voort en kan selfs feller word. Die Satan ontsien nie 'n prooi wat gewond is nie. Opstandige gedagtes, selfgesentreerdheid en bejammering verhoed ons dikwels om ons taak uit te voer.

Dus ook op die siekbed moet 'n mens die wapenrusting van God aantrek, om die pyle van die bose te kan uitblus. Hierdie aantrek van die wapenrusting is definitief 'n koninklike taak (Efesiërs 6). Dit behels onder andere ook om die Skrif te bestudeer - hetsy self of as iemand voorlees. Om jouself te voed en te bewapen. Juis as jy siek is, het jy dit enorm nodig. Hierdie stryd beteken ook om nee te sê vir behandelingsopsies wat teen God se Woord ingaan.

Ons sien dat ons in die ervaring van ons siekte agter Christus mag aangaan. Ja ook siekwees, selfs al is die siekte dodelik, mag ons in afhanklik aan Christus ervaar. Dit is moontlik omdat die verlossingswerk van Christus ook oor ons siekbed hang. Hy het ons voorgegaan, ons hoogste Profeet, Priester en Koning. Dit plaas ons siekte in die regte perspektief.

JM Boon

© 2012

www.christelikebiblioteek.co.za

(In hierdie artikel is dankbaar gebruik gemaak van die boekie: *JJ Arnold. Wie is hier niet verlegen, over ziekenbezoek*. Goes: Oosterbaan & Le Cointre BV, 2de druk, 1991.)